

§ 1085

V 14.12.2016, Länsimetron hankesuunnitelman rakentamiskustannusten enimmäishinnan ja kaupungin Länsimetro Oy:n lainoille myöntämän takauksen korottaminen Helsingin osalta

HEL 2013-016143 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä länsimetron tarkistetun hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisen siten, että Helsingin osuus kustannuksista on enintään 277,5 milj. euroa (ilman valtionosuutta).

Kaupunginvaltuusto päättää korottaa kaupungin omavelkaisen takauksen määrää Länsimetro Oy:n metron rakentamiseen välille Ruoholahti - Matinkylä saamille lainoille Helsingin maksuosuuden osalta seuraavin ehdoin:

- Taattavien lainojen uusi yhteismäärä on enintään 291,0 milj. euroa siten, että summa voi koostua yhdestä tai useammasta lainasta tai rahoitusjärjestelystä.

- Lainojen laina-aika on enintään 35 vuotta lainan ensimmäisen erän nostosta.

- Lainat voivat olla joko kiinteä- tai vaihtuvakorkoisia.

- Lainojen tulee olla lyhennysohjelmaisia ja niissä voi olla enintään viisi vapaavuotta kunkin lainan tai lainaerän ensimmäisen erän nostosta laskettuna.

- Takauksille ei edellytetä vastavakuutta.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kaupunginhallituksen myöntämään kaupungin omavelkaisen takauksen edellä mainittujen kaupungin takaamien lainojen suojaamisessa käytettäville johdannaisille seuraavasti:

- Takaus kattaa vähintään hyvän luottokelpoisuuden omaavien vastaapuolien kanssa tehtävät johdannaisten yleissopimukset sekä niiden perusteella tehtävät yksittäiset johdannaissopimukset.

- Takaus kattaa koko taattavan lainamäärän suojaukset.

Käsittely

28.11.2016

Kaupunginhallitus päätti käsitellä rakennus- ja ympäristötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan ensimmäisen asian valtuustoasioista (Ryj/1, Kvsto) kokouksen viimeisenä asiana.

Asian aikana kuultavina olivat Ville Lehmuskoski, Ville Saksi ja Tero Palmu. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Saara Kanto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Kustannuserittely

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Länsimetro Oy

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta esittää 15.11.2016 länsimetron alkuperäisen hankesuunnitelman Helsingin osuuden enimmäismäärän korottamista 277,5 miljoonaan euroon (ilman valtionosuutta).

Samalla johtokunta esittää länsimetrohankkeelle myönnetyn takausvaltuuden korottamista 291,0 miljoonaan euroon.

Aikaisemmat päätökset

Kaupunginvaltuusto päätti 21.5.2008 § 133 kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä Länsimetron toteuttamisen hankesuunnitelman joukkoliikennelautakunnan esityksen 27.3.2008 sekä tarkistettuna, 14.3.2008 päivätyn hankesuunnitelman mukaisesti siten, että hankkeen kokonaiskustannusarvio on yhteensä 713 600 000 euroa (alv

0 %, maanrakennusindeksi 131,5 pistettä; lokakuu 2007) ja Helsingin kaupungin osuus kustannuksista 144 300 000 euroa (alv 0 %), kun valtion osuus kustannuksista on 30 % kokonaiskustannuksista laskettuna.

Kaupunginvaltuusto päätti 8.12.2010 antaa Länsimetro Oy:lle kaupungin omavelkaisen takauksen yhteensä 160 milj. eurolle. Takauspäätös perustui Länsimetron kustannusennusteeseen 844,73 milj. euroa (alv 0 %), joka sisälsi hankkeen rakentamisen aikaisen indeksiolettaman.

Kaupunginvaltuusto päätti 12.12.2012 korottaa Länsimetro Oy:lle antamaansa kaupungin omavelkaisen takauksen määrää yhteensä 191 milj. euroon. Takauspäätös perustui Länsimetro Oy:n syksyllä 2012 laatimaan Länsimetron kustannusennusteeseen 960 milj. euroa (alv 0 %), joka sisälsi tarkistetun indeksiolettaman mukaisen kustannusnousuvaramuksen.

Kaupunginvaltuusto päätti 12.3.2014 § 88 hyväksyä Länsimetron hankesuunnitelman tarkistetun kustannusarvion siten, että Helsingin osuus kustannuksista on enintään 217,5 milj. euroa (MAKU 10/2013). Tarkistetun hankesuunnitelman mukainen arvio indeksikorjatuksi kokonaishinnaksi oli tuolloin yhteensä 979,2 M€, mistä Helsingin osuudeksi arvioitiin 279,1 M€ (sis. valtion osuus).

Kaupunginvaltuusto päätti 7.5.2014 korottaa Länsimetro Oy:lle antamaansa kaupungin omavelkaisen takauksen määrää enintään 248 milj. euroon. Takauspäätös perustui kaupunginvaltuuston 12.3.2014 hyväksymän hankkeen tarkistetun kustannusarvion mukaiseen kustannusennusteeseen 979,2 milj. euroa (alv 0 %).

Kaupunginvaltuusto päätti 27.4.2016 § 107 hyväksyä länsimetron tarkistetun hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisen siten, että Helsingin osuus kustannuksista on enintään 250,1 milj. euroa (ilman valtionosuutta). Tarkistetun hankesuunnitelman mukainen arvio indeksikorjatuksi kokonaishinnaksi oli tuolloin yhteensä 1088,0 M€, mistä Helsingin osuudeksi arvioitiin 325,1 (sis. valtion osuus). Samalla kaupunginvaltuusto päätti korottaa kaupungin omavelkaisen takauksen määrää enintään 268 milj. euroon.

Kustannusten jakaminen Helsingin, Espoon ja valtion kesken

Kustannukset Espoon ja Helsingin välillä määräytyvät osakassopimuksen mukaan ns. aiheuttamisperiaatteen mukaisesti eli kaupungit maksavat alueellaan tapahtuvan rakentamisen kustannukset. Kustannukset, joita ei voida jakaa maantieteellisesti, jaetaan samassa suhteessa.

Alkuperäisessä länsimetron kustannusarviossa Helsingin osuudeksi arvioitiin 28,9 % eli 206,1 milj. euroa (alv 0 %, MAKU 10/2007). Alkupe-

räisen hankesuunnitelman mukainen Helsingin kaupungin osuus on indeksikorjattuna 243,4 milj. euroa. Indeksikorjaus on tehty urakkakohtaisesti kunkin urakan puolivälin maanrakennuskustannusindeksin mukaan.

Valtion kanssa tehdyn sopimuksen mukaan valtio maksaa Länsimetron hankesuunnitelman mukaisista indeksikorjatuista kustannuksista 30 %, mutta ei osallistu muista syistä johtuviin kustannusnousuihin. Valtion osuus Helsingin kaupungille koituvista kustannuksista oli alkuperäisen hankesuunnitelman kustannusarvion mukaan 61,8 milj. euroa (MAKU 10/2007). Valtio asetti lisäksi rakennusvaiheen kustannusosuudelleen 200 milj. euron katon (MAKU 10/2007), joka on ylittynyt vuonna 2015.

Tehdyn sopimuksen ja em. kustannuskaton mukaisesti valtion osuus Helsingin kaupungille koituvista loppukustannusennusteen mukaisista kustannuksista tulee olemaan 73,7 milj. euroa (noin 21 % Helsingin kustannusosuudesta).

Kustannusten ylityksestä

Hankkeen loppukustannusennuste on nyt 1186,2 milj. euroa. Koko hankkeen kustannusylitys on 338,2 milj. euroa alkuperäiseen hankesuunnitelman indeksikorjattuun kokonaishintaan verrattuna. Loppukustannusennusteessa ovat mukana kaikki jo toteutuneet kustannukset sekä arvio hankkeen loppuunsaattamisen kaikista kustannuksista.

Edellä esitetystä hankkeen loppukustannusennusteesta Helsingin osuus on 351,2 milj. euroa (valtion osuus noin 21 % mukana). Helsingin osuuden kustannusylitysennuste on siten liikennelaitos -liikelaitoksen esityksen mukaan 107,8 milj. euroa (valtion osuus mukana) indeksikorjattuun alkuperäiseen hankesuunnitelmaan nähden.

Huhtikuun 2016 enimmäishinnan korotuspäätöksen jälkeen koko Länsimetrohankkeen urakoiden yhteenlasketut kustannukset ovat kasvaneet 47,0 milj. eurolla. Tämän lisäksi hankkeen kokonaiskustannuksiin (1186,2 milj. euroa) on sisällytetty Tapiolan aseman muutuskustannuksia 10,0 milj. euroa, kiinteistönhuollon, varaosien sekä käyttöönoton kustannuksia 9,0 milj. euroa sekä hankevarausta 32,2 milj. euroa hankkeessa vielä mahdollisesti ilmeneviä töitä varten. Helsingin osuus näistä on 12,2 milj. euroa.

Kevään 2016 enimmäishinnan korotuspäätöksen jälkeen Helsingin osuuden loppukustannusennuste on noussut 20,5 milj. eur (7,4 %, MAKU 10/2007, ilman valtionosuutta). Merkittävimmät kustannusten kohoamiseen johtaneet tekijät ovat Helsingin osalta Koivusaaren ja Lautasaaren asemien rakennustyöt ja lisä- ja muutostyöt (yhteensä 11,7 milj. euroa, hintatasossa 10/2007). Pienempiä kustannuslisäyksiä ovat

aiheuttaneet rata-alueen sähkötyöt, ratasähkö- ja turvalaitteisiin sekä päällysrakennetöihin liittyvät työt (yhteensä 5,9 milj. euroa, hintatasossa 10/2007). Suunnittelun ja rakennuttamisen kustannukset ovat nousseet 3,0 milj. eurolla (hintatasossa 10/2007).

Tarkemmat tiedot kustannuksista ilmenevät päätöshistoriassa olevasta liikennelaitos -liikelaitoksen esityksestä.

Asian liitteenä 1 on esitetty erittely hankesuunnitelman kustannusylityksistä.

Rakentamiskustannusten enimmäishinnan korotusesitys Helsingin osalta

Liikennelaitos-liikelaitos esittää, että Länsimetron alkuperäisen hankesuunnitelman Helsingin osuuden enimmäishinta korotettaisiin 277,5 milj. euroon (ilman valtionosuutta). Korotuksen suuruus olisi siten 107,1 milj. euroa (noin 63 %) indeksikorjatun alkuperäisen hankesuunnitelman Helsingin osuuteen verrattuna.

Rahoitus

Länsimetro Oy:n rahoituksen järjestämisestä huolehtivat kaupungit yhteistyössä Länsimetro Oy:n kanssa. Lainanottopäätökset tekee yhtiön hallitus ja lainat tulevat yhtiön taseeseen.

Yhtiö käyttää lainojen lyhentämiseen rahoitusvastikkeita, jotka se laskee vuosittain Helsingin ja Espoon kaupungeilta. Helsingin osalta rahoitusvastikkeet vaikuttavat liikennelaitos-liikelaitokselle maksettavan infratuen sekä ns. infrasopimuksen mukaisesti HSL-kuntayhtymälle maksettavan maksuosuuden suuruuteen.

Valtuustojen päätösten mukaisesti yhtiö on ottanut kaupunkien takaa-
maa lainaa rakennusvaiheen kustannustensa kattamiseksi. Tällä hetkellä yhtiö on nostanut lainaa 940 milj. euroa, josta Helsingin osuus on 250 milj. euroa. Lainat on kilpailutettu pitkäkestoista rahoitusta tarjoavien rahoituslaitosten kesken. Tällä hetkellä lainoista 450 milj. euroa on nostettu Euroopan investointipankilta (EIB) ja 120 milj. euroa Pohjoismaiden investointipankilta (NIB) ja 370 milj. euroa Kuntarahoitus Oy:ltä.

Takaukset

Länsimetron käyttöönoton aikataulu ei ole vielä selvillä. Länsimetron avautumisen aikataulu selviää, kun kolmen aseman yhteiskoekäyttö saadaan päätökseen marras-joulukuun vaihteessa. Henkilöliikenteen käynnistymisen ajankohdasta päättää lopullisesti Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymä.

Valtaosa hankkeen kustannuksista on jo toteutunut ja tiedossa oleviin lisä- ja muutostöihin on varauduttu. Hankkeen loppuunsaattamiseksi takauksen määrä esitetään korotettavaksi enintään 291,0 milj. euroon.

Takausvaltuus koostuu seuraavista tekijöistä:

- rakentamiskustannukset 267,9 milj. euroa
- rahoituskustannukset 13,5 milj. euroa
- varaus rakennustöiden kiihdyttämistoimiin 9,6 milj. euroa
- yhteensä 291,0 milj. euroa.

Kaupunginhallituksen tarkoituksena on, mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy päätösehdotuksen, kaupunginvaltuuston päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalveluja allekirjoittamaan takaussitoumukset.

Kaupunginhallituksen kannanotot

Kaupunginhallitus toteaa, että länsimetrohanke on Suomen oloissa vaativa ja pitkäkestoinen hanke. Hankkeessa on ollut lukuisia määriä erilaisia urakoita. Kustannusarvio on ylittynyt, vaikka jo alkuperäisessä hankesuunnitelmassa pyrittiin merkittävimmät hankkeen toteuttamiseen liittyvät riskit tunnistamaan ja huomioimaan. Hankesuunnitelmassa suunnittelun aikaiset kustannusriskit arvioitiin alustavasti noin 20 % suuruisiksi investointikustannuksista. Uusin loppukustannusennuste on noin 40 % alkuperäisen hankesuunnitelman indeksikorjattua kustannusarviota suurempi.

Hankesuunnitelman hyväksymisen jälkeen on hankkeessa ilmentynyt kustannusylityksiin johtaneita muutostarpeita mm. kallioperän laatuun ja asemien rakennustöihin liittyen. Kustannusten kasvuun on osasyynä ollut myös rakentamisen ennakoitua pidempi aika.

Helsingin osalta kustannukset ovat koko hankkeen aikana ylittyneet noin 63 %, eli indeksikorjattuun alkuperäiseen hankesuunnitelmaan nähden 107,1 milj. eurolla (valtion osuus vähennettynä). Valtion osuus kustannuksista ei ole noussut samassa suhteessa, vaan osuus jää noin 21 %:iin.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin osuuden loppukustannusennuste 351,2 milj. euroa (valtion osuus mukana) kattaa tiedossa olevat työt hankkeen loppuunsaattamiseksi sekä hankevarauksen. Em. luku ei sisällä varauksia metron automatisointihankintaa koskevien sopimusten purkamisesta mahdollisesti koituviin kuluihin tai saataviin kompensatioihin liittyen.

Kaupunginhallitus pitää Länsimetron hankesuunnitelman Helsingin osuuden enimmäishinnan korottamista perusteltuna ja takausvaltuuden nostoa hankkeen loppuun saattamiseksi välttämättömänä.

Hankkeen etenemisestä ja kustannuksista on säännöllisesti raportoitu kaupunginhallituksen konsernijaostolle osana Länsimetro Oy:n raportointia. Länsimetro Oy on heinäkuussa 2016 tilannut hankkeesta ulkopuolisen jälkiarvioinnin, jossa tarkastellaan myös kustannuslityksiin johtaneita tekijöitä. Selvitys valmistuu vuoden 2016 loppuun mennessä.

Kaupunginhallitus on 27.6.2016 § 633 kehottanut kaupunginkansliaa antamaan selvityksen Länsimetron liikennöinnin viivästymisen syistä ja kaupungille mahdollisesti aiheutuvista lisäkustannuksista 31.10.2016 mennessä. Kaupunginhallitus päätti 7.11.2016 § 972 muuttaa em. aikataulua niin, että tämä Helsingin kaupungin selvitys tuodaan kaupunginhallitukselle tiedoksi siinä vaiheessa, kun Länsimetro Oy:n teettämä selvitys on valmistunut ja muut selvityksen tekemiseen vaikuttavat seikat ovat tiedossa. Kaupunginkansliaa kehoitettiin tuomaan Länsimetro Oy:n teettämän selvityksen tulokset kaupunginhallitukselle tiedoksi tammikuun 2017 loppuun mennessä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Saara Kanto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Kustannuserittely

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Länsimetro Oy

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

HKL

Päätöshistoria

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 15.11.2016 § 191

HEL 2013-016143 T 02 02 02

Päätös

Merkittiin, että Lehmuskoski ilmoitti olevansa esteellinen asian käsitte-lyssä.

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti yksimielisesti Lehtisen vastaehdotuksen mukaisesti esittää kaupunginhallitukselle, että se esittäisi kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi länsimetroa koskevan alkuperäisen hankesuunnitelman Helsingin osuuden enimmäismäärän korottamisen 277,5 miljoonaan euroon (hintataso 11/2016), kun em. enimmäismäärässä on otettu huomioon hankkeelle myönnetyn valtionosuuden enimmäismäärä.

Samalla johtokunta päätti, edellä olevaan esitykseensä liittyen, esittää kaupunginhallitukselle, että länsimetrohankkeelle myönnettyä Helsingin kaupungin takausvaltuutusta korotettaisiin 23 milj. eurolla niin, että takausvaltuus olisi tämän korotuksen jälkeen yhteensä 291 milj. euroa.

Lisäksi johtokunta esittää, että Helsingin kaupunki Länsimetro Oy:n omistajana pyrkii toimimaan niin, että Länsimetro Oy:n tekemät päätökset saatetaan julkisiksi siinä määrin kuin se pakottavan lainsäädännön mukaisesti on mahdollista.

1. Aikaisemmat päätökset

Kaupunginvaltuusto päätti 21.5.2008 (133 §) kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä Länsimetron toteuttamisen hankesuunnitelman joukkoliikennelautakunnan esityksen 27.3.2008 sekä tarkistetun, 14.3.2008 päivätyn hankesuunnitelman mukaisesti siten, että hankkeen kokonaiskustannusarvio on yhteensä 713 600 000 euroa (alv 0 %, maanrakennusindeksi 131,5 pistettä; lokakuu 2007) ja Helsingin kaupungin osuus kustannuksista 144 300 000 euroa (alv 0 %), kun on otettu huomioon valtionosuuden enimmäismäärä.

Kaupunginvaltuusto päätti 12.12.2012 (432 §) antaa Länsimetro Oy:lle kaupungin omavelkaisen takauksen yhteensä 191 milj. eurolle. Takauspäätös perustui Länsimetro Oy:n syksyllä 2012 laatimaan Länsimetron kustannusennusteeseen 960 milj. euroa (alv 0 %).

Kaupunginvaltuusto päätti 12.3.2014 (88 §) hyväksyä Länsimetron hankesuunnitelman tarkistetun kustannusarvion siten, että Helsingin osuus kustannuksista on enintään 217,5 milj. euroa (MAKU 10/2013). Tarkis-

tetun hankesuunnitelman mukainen arvio hankeen indeksikorjatuksi kokonaishinnaksi oli tuolloin yhteensä 979,1 milj. euroa, mistä Helsingin osuus oli 279,1 milj. euroa.

Kaupunginvaltuusto päätti 27.4.2016 (432 §) hyväksyä Länsimetron hankesuunnitelman tarkistetun kustannusarvion siten, että Helsingin osuus kustannuksista on enintään 250,1 milj. euroa. Tarkistetun hankesuunnitelman mukainen arvio indeksikorjatuksi kokonaishinnaksi oli tuolloin yhteensä 1088 milj. euroa, mistä Helsingin osuus oli 325,1 milj. euroa.

2. Kustannusten kokonaismäärän lisääntyminen ja tarkentuminen vuoden 2016 aikana

Länsimetron urakoiden kustannusennusteet ovat kaupunginvaltuuston 27.4.2016 tekemän päätöksen jälkeen nousseet niin, että urakoiden yhteenlasketut kustannukset ovat nousseet 1 088 miljoonasta eurosta 1 135 miljoonaan euroon, kaiken kaikkiaan 47,0 milj. euroa (alv 0 %). Tämä kustannustennousu muodostuu seuraavasti:

Rakennusurakat	20,3 M€	Lisätyöt, määrämuutokset, urakka-aika
Rakennuttaminen	6,5 M€	Rakennuttamispalvelut (Sweco), työmaapalvelut, kaukolämpö, vesi ja sähkö
Sähköurakat	6,2 M€	Määrämuutos, urakka-aika, kiskoilta tekeminen
Ratatekniset urakat	6,2 M€	Päällysrakenneurakka (kulj.palvelut, urakka-aika), virtakisko (kaapelointi)
Tietojärjestelmät	3,1 M€	Kiinteistövalvonta/urakka-ajan pidentyminen
Suunnittelu	2,1 M€	Suunnitteluajan pidentyminen
Liityntäpysäköinti	1,3 M€	
Muut	1,3 M€	
YHTEENSÄ	47,0 M€	

Rakentamisen kokonaiskustannuksista hintatasossa 11/2016 ja niiden jakaantumisesta kuntien kesken, valtionosuudesta sekä rahoituksen edellyttämistä takausvastuista voidaan esittää seuraava yhteenveto:

	Helsinki	Espoo	Yhteensä
Urakoiden kustannusennuste	339,0	796,0	1 135,0
Laajuusmuutos, Tapiola		10,0	10,0
Kiinteistöhuolto, varaosat ym. (HKL)	0,8	2,2	3,0
Käyttöönoton lisäkustannukset	1,8	4,2	6,0
Rakentamisen kustannusennuste	341,6	812,4	1 154,0
Hankevaraus	9,6	22,6	32,2
Hankkeen kokonaiskustannusennuste	351,2	835,0	1 186,2
Valtionavustus	-71,1	-177,9	-249,0
Valtionavustuksen tasaus	-2,6	2,6	0,0
Kokonaiskustannukset (netto)	277,5	659,7	937,2
Niittykumpu valmiiksi + Matinkylän bussiterminaali		64,8	64,8
Matinkylän läntinen sisäänkäynti		15,0	15,0
Korot ja korkosuojaus 31.12.2016 asti	12,0	28,0	40,0
Korot ja korkosuojaus 2017	1,5	3,5	5,0
	291,0	771,0	1 062,0
Takausvaltuus	268,0	690,0	
Takausvaltuuden korotus	23,0	81,0	
Esitys uudeksi takausvaltuudeksi	291,0	771,0	

HKL on edellyttänyt Länsimetro Oy:ltä tarkempaa selvitystä, mistä kustannusten nousu on johtunut kaupunginvaltuuston asiassa viimeksi tekemän hankesuunnitelman enimmäishinnan korotuspäätöksen jälkeen sekä myös uutta selvitystä valtuuston edellisen päätöksen perustana olleesta kustannusselvityksestä. Länsimetro Oy:n edustajia kuullaan asiasta alustavasti HKL:n johtokunnan kokouksessa ja selvitys edellä mainituista asioista on tarkoitus saada käytettäväksi, kun kaupunginhallitus käsittelee asiaa. 6. Takausvaltuuden korottaminen.

Helsingin kaupungin hankkeelle tähän mennessä myöntämä takausvaltuus on määrältään 268 milj. euroa. Nyt käsitellyssä olevan loppukustannusennusteen (11/2016) mukaiset kustannukset sekä rakentamisen aikaisten pääomitettujen korkokustannusten kattaminen sekä varautu-

minen muihin mahdollisiin kustannuksiin edellyttävät takausvaltuuden nostoa 23 milj. euron määrällä niin, että takausvaltuuden enimmäismääräksi tulee 291 milj. euroa.

3. Länsimetron kustannusten jakaminen Helsingin, Espoon ja valtion kesken

Helsingin ja Espoon välisessä Länsimetro Oy:n osakassopimuksessa länsimetron toteuttamisen kustannukset on sovittu jaettavan maantieteellisen toteutuman mukaisesti, eli Helsingin alueella tapahtuvan rakentamisen kustannukset tulevat Helsingin maksettaviksi ja Espoon alueella Espoon maksettaviksi. Kustannukset, joita ei voida jakaa maantieteellisesti, jaetaan samassa suhteessa. Kaupunkien osuudet tarkentuvat hankkeen edetessä sitä mukaa kun arvioidut kustannukset muuttuvat toteutuneiksi.

Alkuperäisen hankesuunnitelman kustannusarvion perusteella Helsingin kustannusosuudeksi arvioitiin 28,5 %. Nyt käsittelyssä olevan tarkistetun hankesuunnitelman loppukustannusennusteen (11/2016) mukaan Helsingin kustannusosuus on 29,9 %.

Valtio on sitoutunut maksamaan 30 % osuuden hankesuunnitelman mukaisen laajuuden indeksitarkistetuista kokonaiskustannuksista, mutta ei muista syistä aiheutuvia lisäkustannuksia. Valtio asetti lisäksi 240 milj. euron katon valtionavustukselle niin, että enimmäismäärän määrittelyssä sovelletaan vuoden 2007 hintatasoa (MAKU 10/2007). Valtionavustukselle asetettu katto ylittyi 2015.

Valtionavustus tulee tasata nyt käsittelyssä olevan hankesuunnitelman mukaisten loppukustannusten perusteella niin, että kummankin kaupungin osuus valtionavustuksesta on yhtä suuri. Valtionavustuksen osuus tulee olemaan noin 21,9 % koko hankkeen rakennuskustannuksista. Valtionavustuksen nyt tehtävä tarpeellinen täsmäytys merkitsee, että Helsingin osuus avustuksesta kasvaa n. 3,2 milj. euroa ja Espoon osuus vastaavasti pienenee.

4. Aikataulu

Parhaillaan ovat käynnissä asemien yhteiskoekäyttötestit ja Aalto-yliopiston metroaseman palvelualueen yhteiskoekäyttötesti on suoritettu hyväksytysti.

Länsimetron projektijohto katsoo, että hankkeen valmistumisen/käytönoton aikataulusta voidaan esittää tarkistettu, luotettava arvio, kun kolmen aseman testit on saatu tehtyä. Aalto-yliopiston aseman hyväksytyn yhteiskoekäyttötestin jälkeen seuraavaksi ovat vuorossa Keilaniemien ja Tapiolan asemien testit, tavoiteaikataulu niiden hyväksytyille suorittamiselle on marraskuun loppu.

Rakentamisvaiheen valmistumisaikataulua tullaan arvioimaan seuraavan kerran marraskuun lopulla/joulukuun alussa 2016. Henkilöliikenteen käynnistymisen ajankohdasta päättää lopullisesti HSL.

Käsittely

15.11.2016 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Ville Lehmuskoski

Vastaehdotus Lehtinen:

Muutokset esitykseen seuraavasti:

Lisäksi johtokunta esittää, että Helsingin kaupunki Länsimetro Oy:n omistajana pyrkii toimimaan niin, että Länsimetro Oy:n tekemät päätökset saatetaan julkisiksi siinä määrin kuin se pakottavan lainsäädännön mukaisesti on mahdollista.

17.03.2016 Ehdotuksen mukaan

23.01.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

09.01.2014 Palautettiin

19.12.2013 Palautettiin

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Lisätiedot

Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 27.04.2016 § 107

HEL 2013-016143 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä länsimetron tarkistetun hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisen siten, että Helsingin osuus kustannuksista on enintään 250,1 milj. euroa (ilman valtionosuutta).

Samalla kaupunginvaltuusto päätti korottaa kaupungin omavelkaisen takauksen määrää Länsimetro Oy:n metron rakentamiseen välille Ruoholahti-Matinkylä saamille lainoille Helsingin maksuosuuden osalta seuraavin ehdoin:

- Taattavien lainojen uusi yhteismäärä on enintään 268 milj. euroa siten, että summa voi koostua yhdestä tai useammasta lainasta tai rahoitusjärjestelystä.
- Lainojen laina-aika on enintään 35 vuotta lainan ensimmäisen erän nostosta.
- Lainat voivat olla joko kiinteä- tai vaihtuvakorkoisia.
- Lainojen tulee olla lyhennysohjelmaisia ja niissä voi olla enintään viisi vapaavuotta kunkin lainan tai lainaerän ensimmäisen erän nostosta laskettuna.
- Takauksille ei edellytetä vastavakuutta.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa kaupunginhallituksen myöntämään kaupungin omavelkaisen takauksen edellä mainittujen kaupungin takaamien lainojen suojaamisessa käytettäville johdannaisille seuraavasti:

- Takaus kattaa vähintään hyvän luottokelpoisuuden omaavien vasta-
puolien kanssa tehtävät johdannaisten yleissopimukset sekä niiden perusteella tehtävät yksittäiset johdannaissopimukset.
- Takaus kattaa koko taattavan lainamäärän suojaukset.

Vielä kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta ajaa pidempiä metrojunia Espoon lyhemmistä laitureista huolimatta. Metrojunan viimeiset vaunut eivät olisi käytössä Espoossa. Näin voidaan helpottaa Itä-Helsingin tulevia kapasiteettiongelmia. (Paavo Arhinmäki)

Käsittely

27.04.2016 Ehdotuksen mukaan

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli ehdotettu hyväksyttäväksi seuraavat kaksi toivomuspontta:

Valtuutettu Thomas Wallgren oli valtuutettu Dan Koivulaakson kannattamana ehdottanut hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään esityksen Länsimetron hankesuunnitelman rakentamiskustannusten enimmäishinnan ja kaupungin Länsimetro Oy:n lainoille myöntämän takauksen korottamisen Helsingin

osalta kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää mahdollisuuksia laatia valtuuston käsiteltäväksi esityksiä siitä, miten Helsingin kaupungin johtamisjärjestelmäuudistuksen valmistelussa sekä hallintosääntöuudistuksen valmistelussa voidaan parhaiten varmistaa, että kaupunginvaltuuston kyky kattavasti ja vastuullisesti ohjata kaupungin koko konsernia, erityisesti kaupungin tytäryhtiöitä ja osakkuusyrityksiä, toteutuu uudistuvan kuntalain sallimassa määrin.

Valtuutettu Paavo Arhinmäki oli valtuutettu Dan Koivulaakson kannattamana ehdottanut hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta ajaa pidempiä metrojunia Espoon lyhemmistä laitureista huolimatta. Metrojunan viimeiset vaunut eivät olisi käytössä Espoossa. Näin voidaan helpottaa Itä-Helsingin tulevia kapasiteettiongelmia.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Puheenjohtaja esitti hyväksyttäväksi seuraavan äänestysjärjestyksen: Toivomusponsien hyväksymisestä äänestetään kummastakin erikseen.

4 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Thomas Wallgrenin ehdottaman toivomusponnen, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

JAA-ehdotus: Hyväksyessään esityksen Länsimetron hankesuunnitelman rakentamiskustannusten enimmäishinnan ja kaupungin Länsimetro Oy:n lainoille myöntämän takauksen korottamisen Helsingin osalta kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää mahdollisuuksia laatia valtuuston käsiteltäväksi esityksiä siitä, miten Helsingin kaupungin johtamisjärjestelmäuudistuksen valmistelussa sekä hallintosääntöuudistuksen valmistelussa voidaan parhaiten varmistaa, että kaupunginvaltuuston kyky kattavasti ja vastuullisesti ohjata kaupungin koko konsernia, erityisesti kaupungin tytäryhtiöitä ja osakkuusyrityksiä, toteutuu uudistuvan kuntalain sallimassa määrin.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 29

Zahra Abdulla, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Yrjö Hakanen, Eero Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nuutti Hyttinen, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Dan Koivulaakso, Eija Loukoila, Jape Lovén, Jouko Malinen, Silvia Modig, Sami Mutttilainen, Terhi Mäki, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Sirpa Puhakka, Nasima Razmyar, Pekka Saarnio, Tomi Sevander, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 52

Outi Alanko-Kahiluoto, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Matti Enroth, Patrik Gayer, Juha Hakola, Fatbardhe Hetemaj, Nina Huru, Maritta Hyvärinen, Suzan Ikävalko, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otto Kivekäs, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Maria Landén, Otto Lehtipuu, Harri Lindell, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Elina Moisio, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Hannu Oskala, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Mari Puoskari, Mika Raatikainen, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Jukka Relander, Laura Rissanen, Wille Rydman, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho, Sanna Vesikansa, Tuulikki Vuorinen

Poissa: 4

Jussi Chydenius, Mari Holopainen, Laura Kolbe, Jan D Oker-Blom

Kaupunginvaltuusto ei ollut hyväksynyt valtuutettu Thomas Wallgrenin ehdottamaa toivomuspontta.

5 äänestys

Ken hyväksyy valtuutettu Paavo Arhinmäen ehdottaman toivomuspontin, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

JAA-ehdotus: Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta ajaa pidempiä metrojunia Espoon lyhemmistä laitureista huolimatta. Metrojunan viimeiset vaunut eivät olisi käytössä Espoossa. Näin voidaan helpottaa Itä-Helsingin tulevia kapasiteettiongelmia.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 53

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Patrik Gayer, Yrjö Hakanen, Eero Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Arja Karhuvaara, Emma Ka-

28.11.2016

ri, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Tuuli Kousa, Maria Landén, Eija Loukoila, Jape Lovén, Pekka Majuri, Jouko Malinen, Silvia Modig, Elina Moisio, Sami Mutttilainen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Jukka Relander, Pekka Saarnio, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Tuulikki Vuorinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 30

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Matti Enroth, Juha Hakola, Fatbardhe Hetemaj, Rene Hursti, Maritta Hyvärinen, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Otto Lehtipuu, Harri Lindell, Hannele Luukkainen, Seija Muurinen, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Timo Raittinen, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Kaarin Taipale, Ulla-Marja Urho, Sanna Vesikansa

Poissa: 2

Jussi Chydenius, Jan D Oker-Blom

Kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt valtuutettu Paavo Arhinmäen ehdotaman toivomusponnen.

12.03.2014 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Saara Kanto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 11.04.2016 § 320

HEL 2013-016143 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä länsimetron tarkistetun hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisen siten, että Helsingin osuus kustannuksista on enintään 250,1 milj. euroa (ilman valtionosuutta).

Kaupunginvaltuusto päättää korottaa kaupungin omavelkaisen takauksen määrää Länsimetro Oy:n metron rakentamiseen välille Ruoholahti-Matinkylä saamille lainoille Helsingin maksuosuuden osalta seuraavin ehdoin:

- Taattavien lainojen uusi yhteismäärä on enintään 268 milj. euroa siten, että summa voi koostua yhdestä tai useammasta lainasta tai rahoitusjärjestelystä.
- Lainojen laina-aika on enintään 35 vuotta lainan ensimmäisen erän nostosta.
- Lainat voivat olla joko kiinteä- tai vaihtuvakorkoisia.
- Lainojen tulee olla lyhennysohjelmaisia ja niissä voi olla enintään viisi vapaavuotta kunkin lainan tai lainaerän ensimmäisen erän nostosta laskettuna.
- Takauksille ei edellytetä vastavakuutta.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kaupunginhallituksen myöntämään kaupungin omavelkaisen takauksen edellä mainittujen kaupungin takaamien lainojen suojaamisessa käytettäville johdannaisille seuraavasti:

- Takausta kattaa vähintään hyvän luottokelpoisuuden omaavien vastapuolien kanssa tehtävät johdannaisten yleissopimukset sekä niiden perusteella tehtävät yksittäiset johdannaissopimukset.
- Takausta kattaa koko taattavan lainamäärän suojaukset.

Samalla kaupunginhallitus toteaa, että mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy takauspäätöksen, kaupunginhallitus tulee toimeenpanopäätöksessään kehottamaan kaupunginkanslian oikeuspalvelut –osastoa tekemään takaussitoumukset.

Käsittely

11.04.2016 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Tuula Saxholm

Esittelijä muutti esitystään siten, että kappaleen 47 alusta poistetaan seuraava lause:

Hankkeen etenemisestä ja kustannuksista on säännöllisesti raportoitu kaupunginhallituksen konsernijaostolle osana Länsimetro Oy:n raportointia.

28.11.2016

Ryj/1

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

24.02.2014 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Saara Kanto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi
Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi